

Työtapaturmien lukumäärä nousi 1,8 % vuonna 2023, taajuustaso pysyi ennallaan

53

Tapaturmavakuutuskeskuksen analyyseja 5.3.2024

Työtapaturmien lukumäärä nousi 1,8 % vuonna 2023, taajuustaso pysyi ennallaan

Vuonna 2023 sattui palkansaajille yhteensä 114 500 työtapaturmaa, joista 92 200 oli työpaikkatapaturmia ja 22 300 kodin ja työpaikan välisillä matkoilla sattuneita työmatkatapaturmia. Palkansaajien työpaikkatapaturmien lukumäärä nousi edellisvuodesta 2,1 % ja työmatkatapaturmien lukumäärä pysyi käytännössä vuoden 2022 tasolla. Kokonaislukumäärät ovat olleet vuodet 2021-2023 melko vakaita, mutta toimiala- ja ammattitarkastelussa näkyy muutostrendejä.

Teksti: Marja Kaari ja Janne Sysi-Aho, Tapaturmavakuutuskeskus

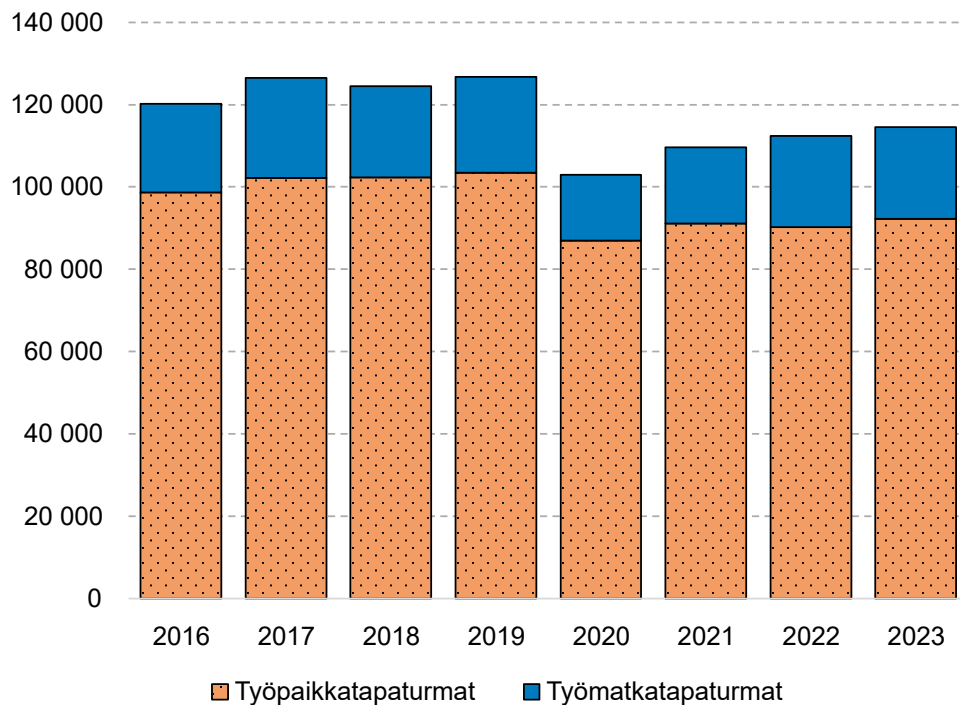
Tässä analyysissä tarkastellaan vuosien 2016-2023 työtapaturmatilannetta. Työtapaturmien kokonaismäärien ja tapaturmataajuuksien lisäksi tarkastellaan vahinkojen toimiala-, ammattiluokka-, työympäristö- ja maakuntamuuttujien mukaisia jakaumia. Lopuksi tarkastellaan myös vapaaehtoisesti itsensä vakuuttaneiden yrittäjien työtapaturmia.

Julkaisussa käytetään vuoden 2023 osalta lopulliseen tasoon arvioituja ja pyöristettyjä lukumääriä. Nyt esitetyt tiedot voivat vielä tarkentua aineiston kypsyminen myötä.

Kuva 1: Avainluvut vuonna 2023

Kuva 2: Palkansaajien työtapaturmien lukumäärät

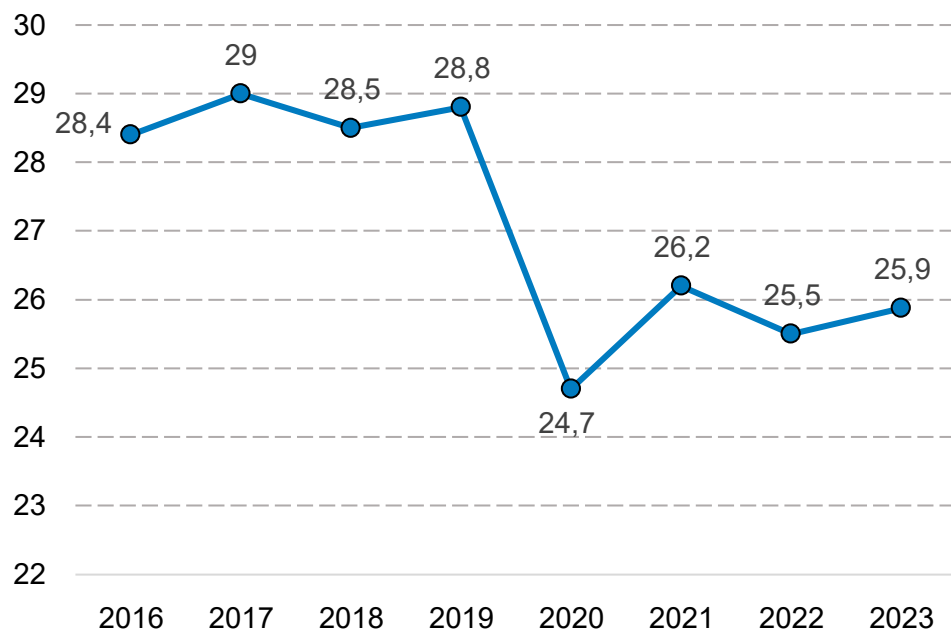
Työpaikkatapaturmissa nousua, työmatkatapaturmien määrä edellisvuoden tasolla

Vuonna 2023 palkansaajille sattui yhteensä 114 500 työtapaturmaa, kun vuotta aiemmin niitä sattui 112 450. Nousua oli 1,8 %. Työtapaturmista 92 200 oli työpaikkatapaturmia ja 22 300 kodin ja asunnon välisillä matkoilla sattuneita työmatkatapaturmia (kuva 2). Palkansaajien työpaikkatapaturmien lukumäärä nousi edellisvuodesta 2,1 %. Palkansaajille sattuneiden työmatkatapaturmien lukumäärä nousi vain 0,5 % vuoden 2022 lukumäärästä eli määrä pysyi käytännössä edellisvuoden tasolla.

Palkansaajien vuoden 2023 työpaikkatapaturmista noin 36 % liittyi henkilön liikkumiseen, 22 % esineiden käsittelemiseen, 13 % taakan käsivoimin siirtämiseen ja 9 % käsikäyttöisillä työkaluilla työskentelemiseen. Jakaumat muuttuvat tyypillisesti hitaasti ja [pitkän aikavälin muutoksista kirjoitettiin analyysi syksyllä 2023](#). Kevään ja kesän aikana julkaistavissa toimialakohtaisissa analyyseissä tarkennetaan työpaikkatapaturmien ominaispiirteitä, koska tyypilliset työpaikkatapaturmat ovat eri alojen töissä erilaisia.

Palkansaajien kaikkien toimialojen työpaikkatapaturmien taajuustaso oli vuonna 2023 noin 25,9 työpaikkatapaturmaa tehtyä miljoonaa työtuntia kohti. Kokonaistaajuus on pysytellyt melko vakaana vuodet 2021-2023 (kuva 3). Taajuus oli vuonna 2022 tasolla 25,5 ja vuonna 2021 26,2. Taajuustason muutoksia on ollut molempiin suuntiin eri toimialoilla.

Kuva 3: Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuus (yksikkö: työpaikkatapaturmaa per miljoona tehtyä työtuntia)

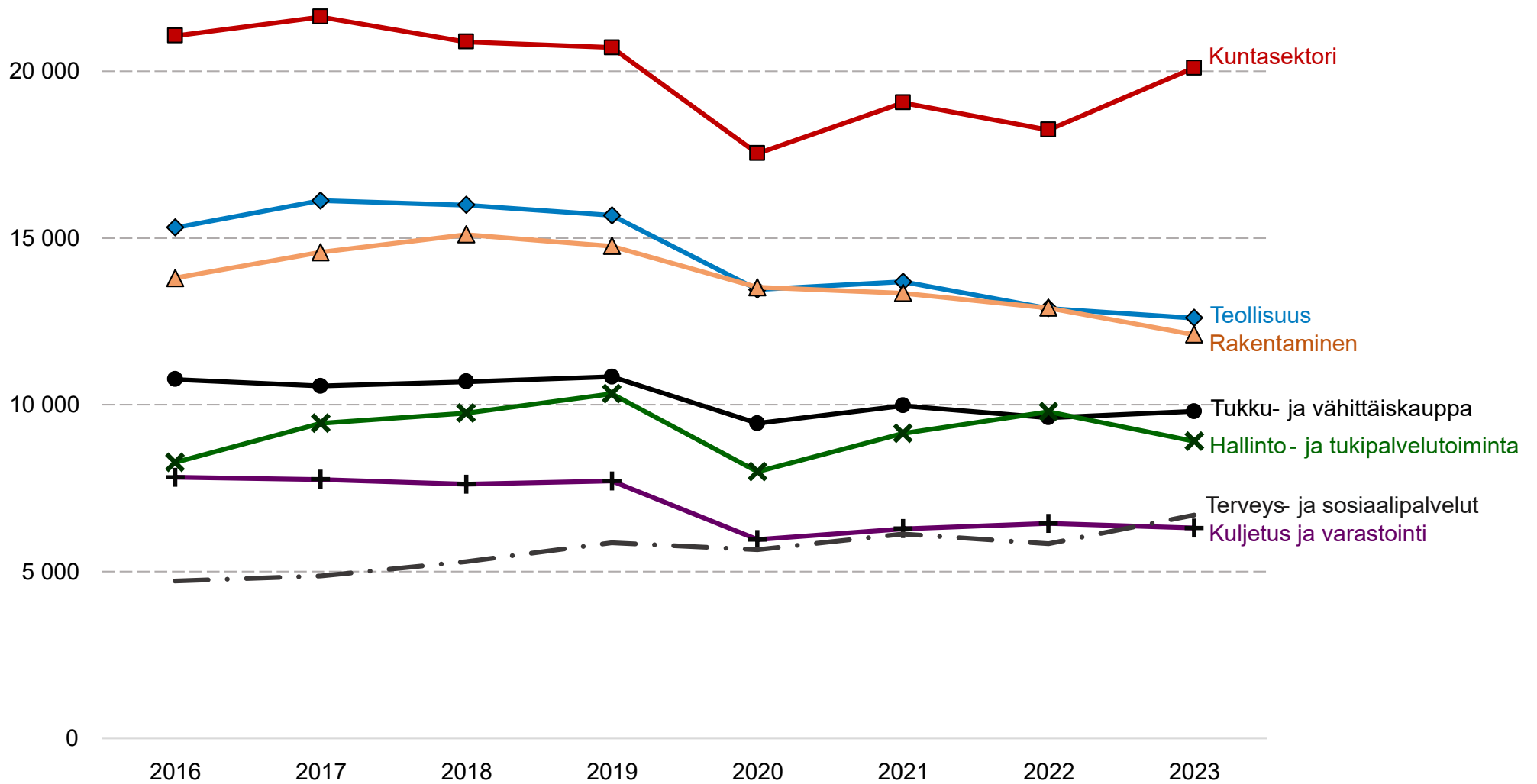
Palveluissa ja kuntasektorilla lukumäärät ja taajuudet nousevat

Työpaikkatapaturmien lukumäärän ja taajuuden toimialatarkastelussa näkyy jatkuva rakennemuutos ja siitä seuraavat muutokset tehdyn työn määrässä. Valmistuksen, rakentamisen ja kuljetustoimialojen luvuissa näkyy pidemmällä ajanjaksolla laskeva trendi, kun taas kuntasektorilla ja esim. terveystoimialojen toimialoilla tapaturmamäärät ja taajuudet näyttävät noususuuntaisilta (kuva 4 ja kuva 5). Kaupan alalla lukumäärät näyttävät tasoltaan vakiintuneilta.

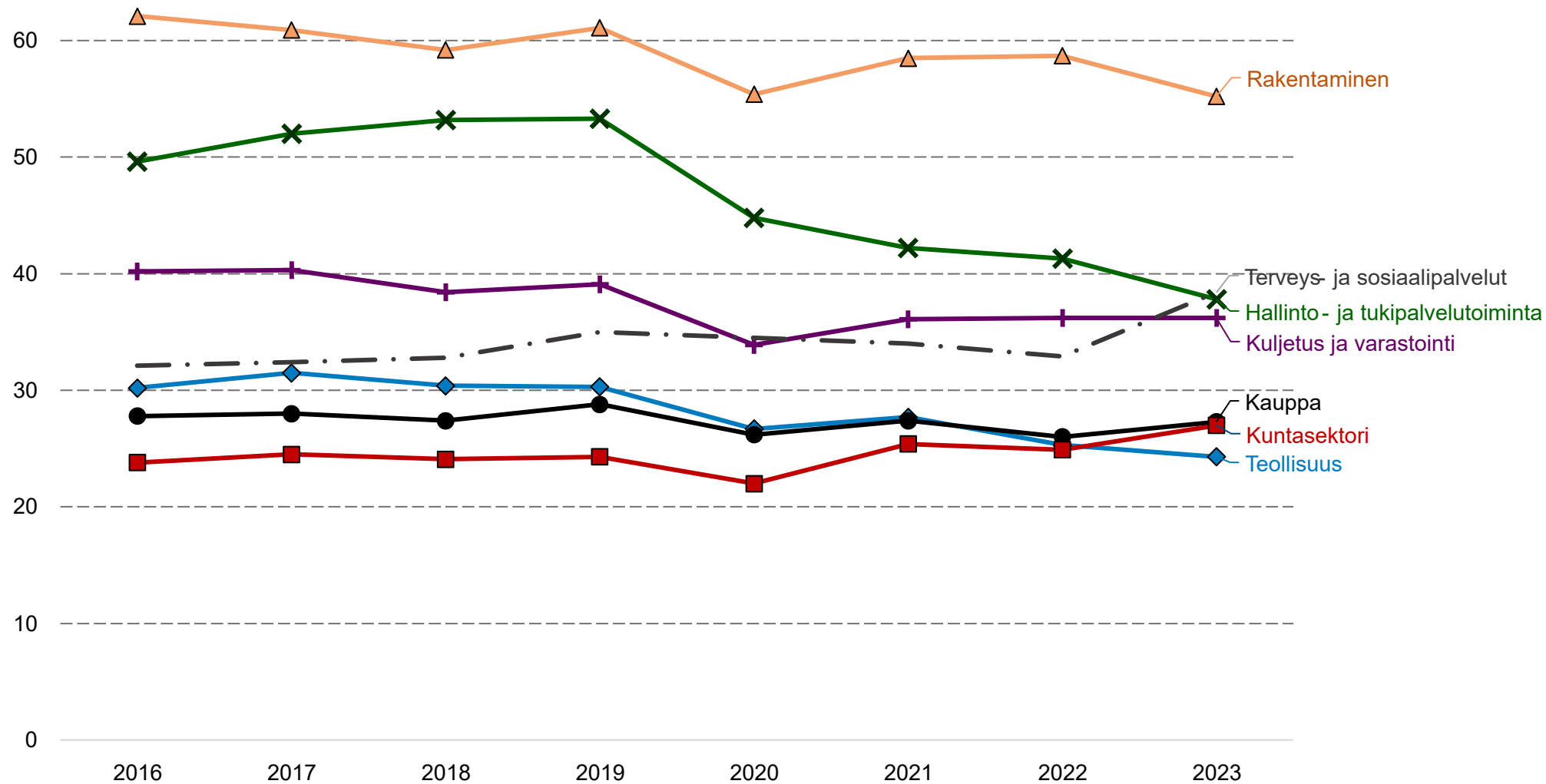
Rakentamisen suhdannetilanne näkyy vuoden 2023 työtapaturmien määrässä ja todennäköisesti myös vahinkotaajuudessa. Tapaturmien lukumäärän tiedetään reagoivan nopeammin talouskäänteissä. Työtuntien lukumäärätieto voi muuttua viiveellä, mikä aiheuttaa taajuusluvun aaltoilua suhdanteiden muutostilanteissa. Myös suhdanneherkällä työvoiman vuokrauksen toimialalla palkansaajien työpaikkatapaturmien lukumäärä näyttää laskeneen lähes 1 000 tapaturmalla edellisvuoteen verrattuna. Jyrkkä lasku näkyy myös Hallinto- ja tukipalvelutoiminta -päätoimialan työpaikkatapaturmien taajuudessa.

Taajuudet nousivat edellisvuoteen verrattuna erityisesti kuntasektorilla ja yksityisen terveystoimialojen toimialalla. Näillä aloilla myös työpaikkatapaturmien määrä nousi. Viime vuonna toimintansa aloittaneet uudet hyvinvointialueet ovat tässä analyysissä vielä kiinteänä osana kuntasektorin toimialatarkastelua. Hyvinvointialueiden työtapaturmatilannetta tullaan analysoimaan myöhemmin erikseen.

Kuva 4: Palkansaajien työpaikkatapaturmien lukumäärät valituilla päätoimialoilla.

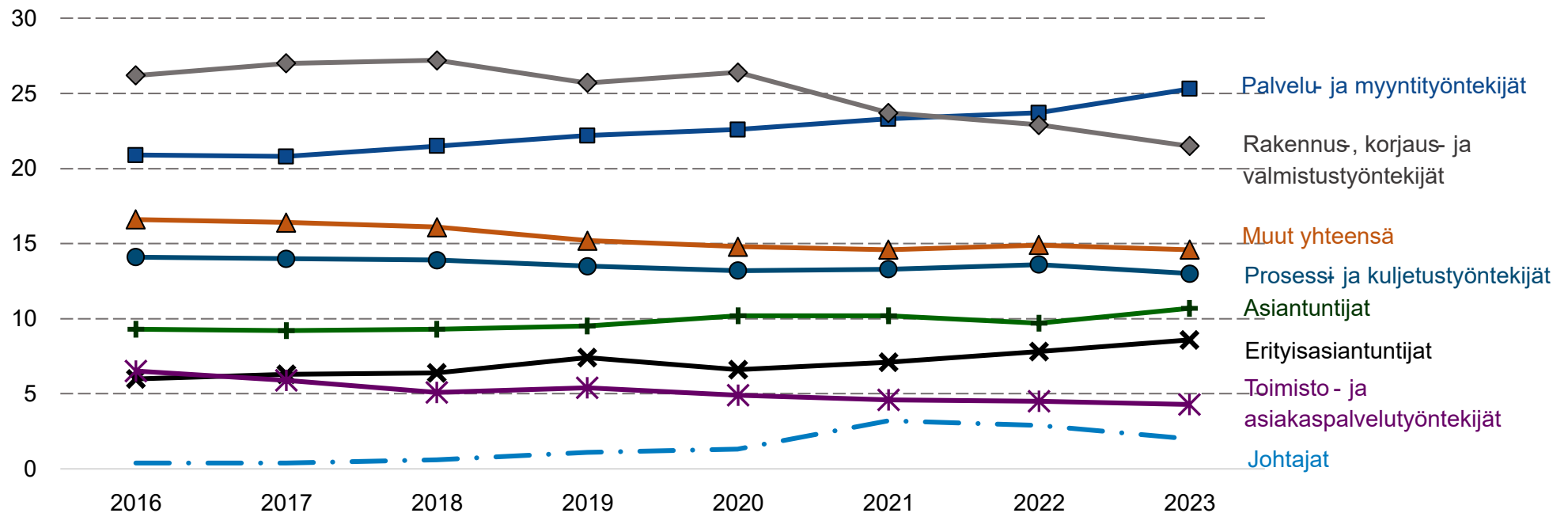
Kuva 5: Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuudet valituilla päätoimialoilla (yksikkö: työpaikkatapaturmaa per miljoona tehtyä työtuntia).

Asiantuntija-, palvelu- ja hoitotyössä yhä suurempi osuus työpaikkatapaturmista

Päätoimialatarkastelussa havaittu rakennemuutosilmiö näkyy myös ammattiluokkatarkasteluissa. Muutostrendit ovat kohtuullisen jatkuvia viimeisinä vuosina. Asiantuntija-, palvelu- ja hoitotöissä työskennelleille sattuneiden työpaikkatapaturmien osuus lisääntyi ja samalla rakennus-, korjaus- ja valmistustyöntekijöiden tapaturmien osuus pieneni (kuva 6).

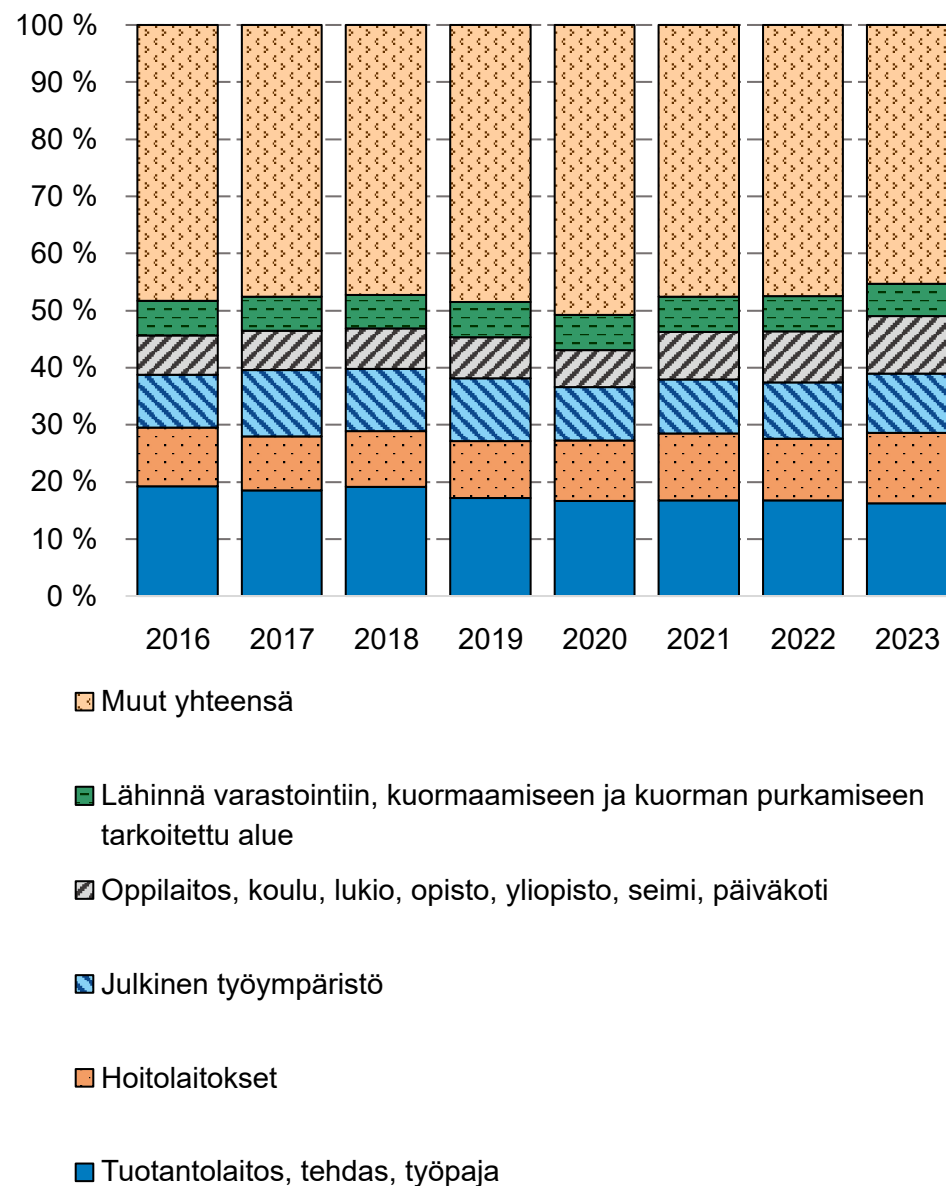
Kuva 6: Palkansaajien työpaikkatapaturmien osuuden kehitys pääammattiluokittain (%).

Hoitolaitoksissa jo 12 % työpaikkatapaturmista

Palkansaajien työpaikkatapaturmat sattuvat edelleen yleisimmin tuotantotiloissa, osuus noin 16 % vuonna 2023 (kuva 7). Tarkasteluajanjaksona v. 2016-2023 osuus on kuitenkin laskenut noin kolme prosenttiyksikköä. Toiseksi yleisin työympäristö on hoitolaitokset, jonka osuus oli vuonna 2023 jo noin 12 %. Seuraavaksi yleisimpiä työympäristöjä ovat julkiset työympäristöt (10 %) ja koulut, oppilaitokset ja päiväkodit (10 %). Kouluissa, oppilaitoksissa ja päiväkodeissa sattuneiden työpaikkatapaturmien määrän osuus on kasvanut vuodesta 2016, jolloin osuus oli vielä noin 7 %.

Kuva 7. Palkansaajien työpaikkatapaturmien työympäristöjakauma (%).

Maakuntien välillä työpaikkatapaturmien taajuuksissa suurta vaihtelua

Työpaikkatapaturmien taajuuksiin maakunnissa vaikuttavat paitsi elinkeinorakenteen erot, myös vuotuiset säävaihtelut. Suurta vaihtelua esiintyy myös maantieteellisesti: alimmat taajuudet vuonna 2023 ovat tämänhetkisen tiedon mukaan Pohjanmaalla (20 työpaikkatapaturmaa per tehty miljoona työtuntia) ja Etelä-Karjalassa (21 työpaikkatapaturmaa per tehty miljoona työtuntia). Korkeimmat taajuudet puolestaan Satakunnassa (34) ja Keski-Pohjanmaalla (33) (taulukko 1).

Työmatkatapaturmien lukumäärä melko tarkasti edellisvuoden tasolla

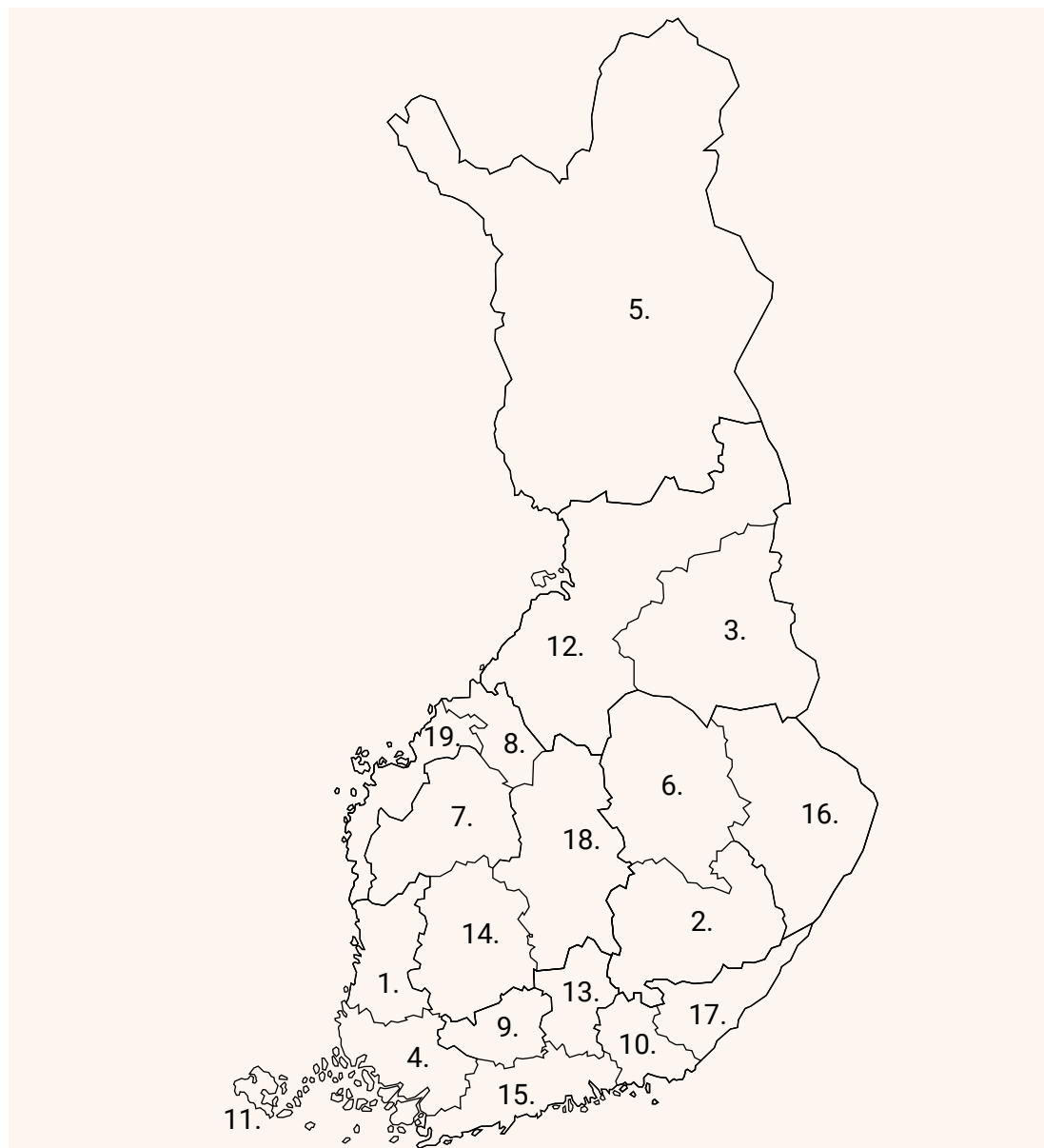
Palkansaajille sattuneiden työmatkatapaturmien lukumäärä nousi 0,5 % vuoden 2022 lukumäärästä ja lukumäärätaso on sama kuin koronaa edeltävinä vuosina. Palkansaajien työmatkatapaturmista noin 80 % oli edellisvuoden tapaan kaatumisia, noin 9 % ajoneuvon kanssa törmäämisiä ja noin 4 % ajoneuvon ulosajoja tai kaatumisia. Työmatkatapaturmien lukumäärät painottuvat vahvasti vuoden alku- ja loppuneljännekseen, mistä johtuen epävarmuus on tästä syystä suhteessa suurempi kuin työpaikkatapaturmien lukumäärissä, koska varsinkin vuoden viimeisen neljänneksen tietoja kerätään yhä.

Taulukko 1 ja kuva 8. Palkansaajien työpaikkatapaturmien taajuudet 2023 maakunnittain.

Yksikkö: työpaikkatapaturmaa per miljoona tehtyä työtuntia.

Maakunta	2023
1. Satakunta	34
2. Etelä-Savo	32
3. Kainuu	29
4. Varsinais-Suomi	30
5. Lappi	30
6. Pohjois-Savo	28
7. Etelä-Pohjanmaa	29
8. Keski-Pohjanmaa	33
9. Kanta-Häme	26
10. Kymenlaakso	27
11. Ahvenanmaa	26
12. Pohjois-Pohjanmaa	27
13. Päijät-Häme	25
14. Pirkanmaa	25
15. Uusimaa	24
16. Pohjois-Karjala	25
17. Etelä-Karjala	21
18. Keski-Suomi	24
19. Pohjanmaa	20

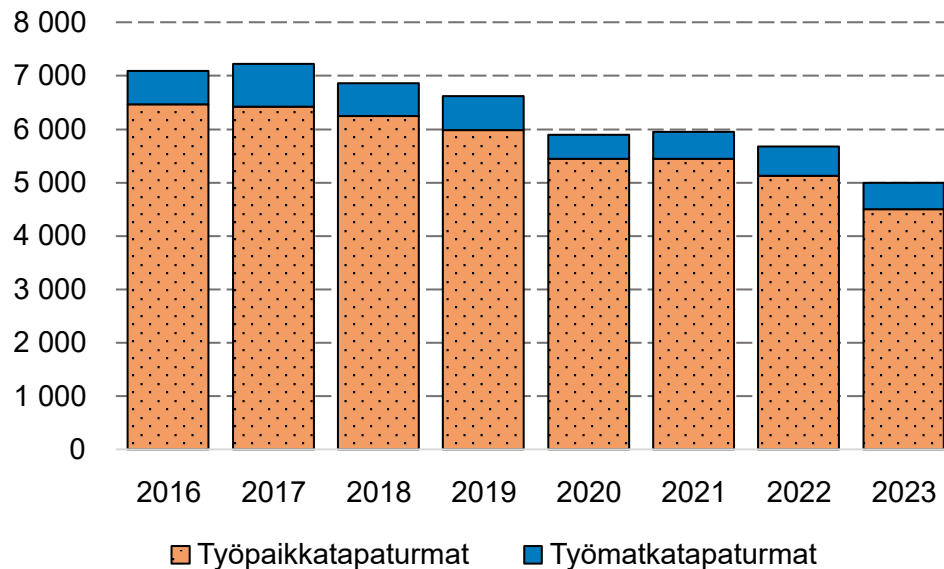

Yrittäjien työtapaturmien määrät pitkään laskussa

Vapaaehtoisesti itsensä vakuuttaneille yrittäjille sattui vuonna 2023 yhteensä 5 000 työtapaturmaa, joista 4 500 oli työpaikkatapaturmia ja 500 sattui kodin ja työpaikan välisillä matkoilla. Yrittäjien työpaikkatapaturmien määrät ovat laskeneet pitkään, esimerkiksi vuonna 2017 yrittäjien työtapaturmia sattui 7 221 (kuva 9).

Yrittäjä voi ottaa itselleen työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen yrittäjän vapaaehtoisesta työajan vakuutuksen. Näin ollen vain osa yrittäjille sattuneista työtapaturmista näkyvät TVK:n tilastoissa.

Kuva 9: Vapaaehtoisesti itsensä vakuuttaneiden yrittäjien työtapaturmat

Työtapaturmia voi taulukoida tarkemmin [Pakki-sovelluksella](#).

Lisätietoja:

Janne Sysi-Aho, janne.sysi-aho@tvk.fi

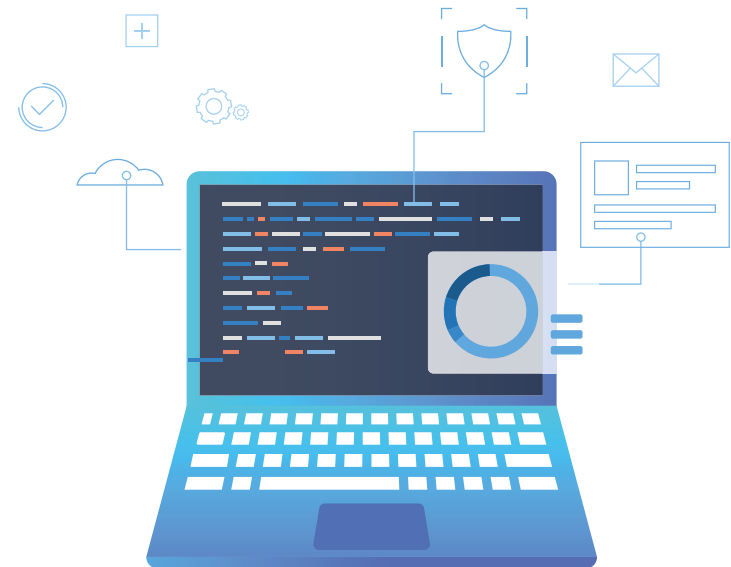
Marja Kaari, marja.kaari@tvk.fi

Tapaturmavakuutuskeskus, TVK

Tässä analyysiraportissa esitetään analyysin laatijoiden näkemys aiheesta.

Analyysi on laadittu tammi-helmikuussa 2024.

Julkaisun graafeissa esitetyt luvut löytyvät taulukkoliitteestä (Excel).

Tapaturmavakuutuskeskus TVK, Itämerenkatu 11-13, 00180 Helsinki